

EHRI Online Course in Holocaust Studies

Ukrains'kyi holos (Proskuriv/Khmel'nyts'kyi), no. 37 (271), 6 May 1943, 3.

The Holocaust in Ukraine – Christian Leaders

Transcription: D06 Archbishop Polikarp (Sikorsky) of the Orthodox Autocephalous Church denounces the Jews (25 March 1943)

Послання Високопреосвященнішого Полікарпа, митрополита-адміністратора Святої Православної Української Церкви до всього духовенства і вірних

З ласки Божої смиренний Полікарп, митрополит-адміністратор

Любі діти!

“Стережіться, щоб вас не облестили” (Лк. XI 8)¹, “Нехай ніхто не обманює вас пустими словами, бо за це приходить гнів Божий на синів противлення, отже не будьте спільниками їх” (Єфес. V, 6-7).

Не раз уже звертався я до вас, улюблені мої діти, в час страшної боротьби на українських землях, що точиться ось близенько два роки. Нині, коли ця боротьба двох світів – християнсько-європейського на чолі з німецьким народом й жидівсько-комуністичного, що опанував Росію і увійшов у союз з міжнародними капіталістами, – вступила, як всі ознаки показують, у рішачу стадію, я знову звертаюсь до вас з оцим важливим словом. Історичною долею з падінням у вересні 1939 року Польщі дано було пізнати й нам, на Волині і Поліссі, що таке більшовизм. Відкрились тоді очі на страхіття жидівсько-більшовицького панування у багатьох з тих, що за Польщі сиділи по тюрмах за «комунізм». З надією і благанням люди стали дивитись на Захід, звідтіля очікуючи визволення. Провидіння Боже змилосердилось над нами і братами нашими, що мучились і гинули в більшовицькому пеклі в Східній Україні понад 20 років, та послало нам визволення. Була тоді, пригадайте, велика радість, була свідомість величності історичного моменту в житті нашого народу.

Та боротьба з більшовиками, відкинутими було далеко на Схід, виявилась не так легкою, як здавалось то на початку. Жидо-комуністи, підсилені збройною жидівською плутократією Америки і Англії, та тримаючи в цупких лапах стероризовані протягом 25 років народи ССРСР, видають ці маси народні в жорстокі бої за панування над світом жидо-комуні.

Боротьба на всіх збройних фронтах йде в парі зо всіма іншими засобами боротьби, в яких не перебирають більшовики. Цілому світові, напр., відомо, як переслідувано і нищено св. Церкву і релігію в ССРСР, скільки архиєпископів і пасторів замучено в холодних північних лісах, в піщаних степах Казахстану, по тюрмах і катівнях чекістських. А сьогодні жидо-комуністична пропаганда теж на цілий світ кричить про свободу церкви і релігії у більшовиків і розкидає летючки з гаслами патріотичними, підписані московським митр. Сергієм, київським митр. Ніоклаєм, старообрядчеським архиєп. Іринархом.

Особливо ж працює жидо-комуністична пропаганда в запіллі, на широких теренах визволених від більшовизму земель. Мета її – повна дезорганізація господарського і суспільного життя в запіллі. Кожний розуміє, що значить така

---

¹ Sic, Лк. XXI 8.

дезорганізація запілля для збройного фронту боротьби. І тому в цій запільній роботі теж використовуються всі засоби. Спеціально залишені червоними при відступах комуністи, перекинуті через фронт диверсанти, місцеві елементи, ворожі німецькому та українському народам, творили і творять банди, що вели свою нищівну роботу в запіллі, грабуючи водночас та вбиваючи мирне населення. Але ж коли цей червоний бандитизм на наших землях не давав сподіваних більшовиками наслідків, жидо-комуністична пропаганда вдалася до інших засобів. Коли можна в боротьбі з християнським цивілізованим світом теж прикинутись релігійними, прикритись ім'ям «святої Русі», викликати на захист жидо-комуни тіні св. Олександра Невського, Димитрія Донського і т.д., то чому не оправувати, не завербувати на допомогу і службу собі український націоналізм.

Правда, ще не так давні братські могили тисяч замордованих більшовиками української молоді по тюрмах Західної України у червні 1941 року, ще плачуть-ридають по своїх дітях матері, ще серце болить не в одній родині при згадці про муки близьких, вивезених більшовиками на далеку, холодну і голодну чужину. Але ж час бере своє, події біжучого життя будять нові настрої, війна, а ще така велетенська, як нинішня, має свої суворі закони, вимагає від усіх жертв в тій чи іншій формі, відсуває у майбутнє ряд, хоч би й важливих у житті народу питань...

Таке положення серед людей, що не задивляються далеко вперед, особливо ж гарячої молоді, викликає настрої незадоволення, нестриманості. І ось з таких настроїв виростає ворожа нашому народові пропаганда, що підсичує, нашіптує, перебільшує, залякує, розпалює...жене нашу молодь, під маскою націоналістичної боротьби, у ліси, де вже переховуються більшовицьки банди.

Улюблені мої діти! У цій велетенській страшній боротьбі, що йде зараз на наших землях поміж німецькою та союзними з нею арміями та жахливим безбожним, нелюдським більшовизмом можна бути тільки по одній, або по другій стороні. Виключене якебудь інше становище. Коли б «націоналісти», спровоковані спритною більшовицькою пропагандою, думали, що вони проти більшовиків, то було б це гіркою неправдою, бо ж всякий, хто дезорганізує життя в запіллі, утруднює боротьбу з більшовиками, тим самим помагає більшовикам і стає по їхньому боці. Мобілізація всіх протибільшовицьких сил на боротьбу з більшовизмом – то є завдання наше, бо від перемоги над жидо-комунізмом залежить жити чи не жити українському народові.

Хто думав би інакше, нехай знає, що оповідають втікачі з місцевостей, опущених німцями, і зайнятих знову більшовиками. Оповідають про страшний терор енкавидистів. Тому по дикому полю, яке залишає війна, потяглись в областях Дона і Дінця, по розмитих дорогах, маси людей слідом за німецькою армією на Захід. Вони біжать, як від чуми, від тої армії, в рядах якої б'ються і гинуть їхні батьки, чоловіки, брати. Чому? Бо знають, що слідом за цією армією йде, під проводом жидо-комуністів, НКВД.

Чи хочете свій край обернути в дике поле, анархією в запіллі, торуючи дорогу більшовикам на Захід? Чи вже не уявляєте собі мстивого і злючого в своїй помсті жидівства, що так винищило наш народ за 20 років свого панування на Великій Україні і почало було його нищити на Західній Україні? Чи ж дійсно маєте протиприродне бажання нищення свого народу?

Ні, того бути не може. Є то засліплення розуму, отуманеного поводириями сліпими. «А коли сліпий веде сліпого, - сказав Христос, - то обидва падуть в яму.» (Мат. XV. 14). А ще більше ширення анархії в запіллі є комуністичною роботою. І те, що про

свій час казав св. апостол, цілком відноситься до нашого часу: «Багато є непокірливих пустословів і обманців, особливо ж поперед обрізаних, – таким треба затикати уста; вони втягають в розпусту цілі доми, навчаючи, чого не треба, для одного зиску». (Тит. I. 10.)².

Єдність проти більшовицького фронту на всіх ділянках життя, зв'язаного з боротьбою двох світів, є невідкладною вимогою часу. Всяка відмова у допомозі тій силі, що збройно бореться з більшовизмом, вже є допомогою силі більшовицькій. І коли наші люди, вірячи тільки тому, що недоброго кажуть про роботу в Німеччині, тікають від вербункових комісій, то в Кремлі у Москві потирають руки від задоволення при вістках про такий саботаж. Військо на полях боїв нині перемагає тільки за допомогою робітників. Тому робітник при верстаті так само потрібний, як вояк на фронті, і бойове завдання його у боротьбі з більшовизмом так само почесне, як і воїна. То коли українці, як нація, зачислять себе до протибільшовицького фронту, не може бути такого безоглядного ставлення до виїзду на роботи в Німеччину. Чи хотів би хто, щоб він сам, як і діти його, помандрували на лісорозробки у далекі тайги Сибіру або Архангельська? А це станеться, коли б, не допусти Боже, переміг більшовизм.

Улюблені мої діти! У цей надзвичайно відповідальний історичний момент, коли важиться доля народів, доля цивілізації, кличу я вас схаменутись, не датися звести облудними словами, мудро розважити над положенням нашого народу. Кличу я вас, діти мої, зрозуміти, що на всі потрібні від нас жертви повинні піти, аби переможений був страшний для нас і всього людства більшовизм. А тому не пасивне заховання, не ширення, страшно подумати, анархії в суспільному і господарському житті, а повна активна допомога на всіх ділянках німецькій владі є нашим обов'язком і для самозбереження народу, і для кращого майбутнього нас як нації та цілого цивілізованого людства. Кличу я вас, батьки і матері, в цих думках і намірах і ділах наставляйте синів і доньок своїх. Кличу я вас, юнаки, не давайте голосу часом подразненого серця оволодіти вами, керуйте голосом вищого розуму про майбутнє нашого народу, досвідчайте тих, що вам нашіптують або приказують, - «чи від Бога вони, бо багато лжепророків вийшло в світ». (I Йоан. IV. I.).

Всечесне духовенство кличу безбоязно вияснювати пастві надзвичайну повагу хвилі та впливати на неї своїм авторитетом...Господи! Спаси народ Твій і благослови насліддя Твоє...

Полікарп.

Дано в Богобережному м. Луцьку на Волині. Року Божого 1943, м. березня 25 дня.

Transcribed by Tobias Wals

---

² Sic, Тит. I. 10-11.